

Vastuusääntöjen mukauttaminen digitaaliaikaan ja tekoälyyn

Tähdellä (*) merkityt kentät ovat pakollisia.

Johdanto

Tämän julkisen kuulemisen tavoitteena on

- vahvistaa, että vuonna 2018 tehdyssä tuotevastuudirektiivin arvioinnissa esiin tulleet kysymykset ovat yhä merkityksellisiä (esim. kysymys siitä, miten direktiiviä olisi sovellettava tuotteisiin digitaali- ja kiertotaloudessa) ja kerätä tietoa ja näkemyksiä keinoista, joilla direktiiviä voitaisiin parantaa (osio I);
- kerätä tietoa siitä, onko tarpeen ja miten voitaisiin käsitellä erityisesti tekoälyjärjestelmien aiheuttamiin vahinkoihin liittyviä vastuukysymyksiä, jotka kuuluvat sekä tuotevastuudirektiivin että siviilioikeudellista vastuuta koskevien kansallisten sääntöjen piiriin (osio II).

Voit vastata molempiin osioihin tai vain osioon I. Pelkkään osioon II ei voi vastata.

Vastaajan tiedot

* Vastausten kieli

- bulgaria
- englanti
- espanja
- hollanti
- iiri
- italia
- kreikka
- kroaatti
- latvia
- liettua
- malta
- portugali
- puola
- ranska

- romania
- ruotsi
- saksa
- slovakki
- sloveeni
- suomi
- tanska
- tšekki
- unkari
- viro

* Vastaa seuraavassa ominaisuudessa:

- Korkeakoulu/tutkimuslaitos
- Toimialajärjestö
- Yritys / muu liikealan organisaatio
- Kuluttajajärjestö
- EU-maan kansalainen
- Ympäristöjärjestö
- Muun kuin EU-maan kansalainen
- Kansalaisjärjestö
- Viranomainen
- Ammattiliitto
- Muu

* Etunimi

* Sukunimi

* Sähköposti (ei julkaista)

* Toiminnan laajuus

- Kansainvälinen

- Paikallinen
- Kansallinen
- Alueellinen

* Hallintotaso

- Paikallisviranomainen
- Paikallisvirasto

* Hallintotaso

- Parlamentti
- Viranomainen
- Virasto

* Organisaation nimi

enintään 255 merkkiä

* Organisaation koko

- Erittäin pieni (1-9 työntekijää)
- Pieni (10-49 työntekijää)
- Keski-suuri (50-249 työntekijää)
- Suuri (vähintään 250 työntekijää)

Avoimuusrekisterin tunnistenumero

enintään 255 merkkiä

Onko edustamasi organisaatio rekisteröitynyt [avoimuusrekisteriin](#)? Avoimuusrekisteriin voivat rekisteröityä organisaatiot, jotka pyrkivät vaikuttamaan EU:n päätöksentekoon.

* Alkuperämaa tai -alue

Ilmoita oma tai edustamasi organisaation alkuperämaa tai -alue.

☐ Afganistan	☐ Georgia	☐ Macao	☐ Saint-Pierre ja Miquelon
☐ Ahvenanmaa	☐ Ghana	☐ Madagaskar	☐ Saint Vincent ja Grenadiinit
☐ Alankomaat	☐ Gibraltar	☐ Malawi	☐ Saksa
☐ Albania	☐ Grenada	☐ Malediivit	☐ Salomonsaaret

- Algeria
- Amerikan Samoa
- Andorra
- Angola
- Anguilla
- Antarktis
- Antigua ja Barbuda
- Arabiemiirikunnat
- Argentiina
- Armenia
- Aruba
- Australia
- Azerbaidžan
- Bahama
- Bahrain
- Bangladesh
- Barbados
- Belgia
- Belize
- Benin
- Bermuda
- Bhutan
- Bolivia
- Bonaire, Sint Eustatius ja Saba
- Bosnia ja Hertsegovina
- Botswana
- Bouvet'nsaari
- Brasilia
- Grönlanti
- Guadeloupe
- Guam
- Guatemala
- Guernsey
- Guinea
- Guinea-Bissau
- Guyana
- Haiti
- Heard ja McDonaldinsaaret
- Honduras
- Hongkong
- Indonesia
- Intia
- Irak
- Iran
- Irlanti
- Islanti
- Israel
- Italia
- Itä-Timor
- Itävalta
- Jamaika
- Japani
- Jemen
- Jersey
- Jordania
- Joulusaari
- Malesia
- Mali
- Malta
- Mansaari
- Marokko
- Marshallinsaaret
- Martinique
- Mauritania
- Mauritius
- Mayotte
- Meksiko
- Mikronesia
- Moldova
- Monaco
- Mongolia
- Montenegro
- Montserrat
- Mosambik
- Myanmar/Burma
- Namibia
- Nauru
- Nepal
- Nicaragua
- Niger
- Nigeria
- Niue
- Norfolkinsaari
- Norja
- Sambia
- Samoa
- San Marino
- São Tomé ja Príncipe
- Saudi-Arabia
- Senegal
- Serbia
- Seychellit
- Sierra Leone
- Singapore
- Sint Maarten
- Slovakia
- Slovenia
- Somalia
- Sri Lanka
- Sudan
- Suomi
- Suriname
- Svalbard ja Jan Mayen
- Sveitsi
- Swazimaa (Eswatini)
- Syyria
- Tadžikistan
- Taiwan
- Tansania
- Tanska
- Thaimaa
- Togo

- Brittiläinen Intian valtameren alue
- Brittiläiset Neitsytsaaret
- Brunei
- Bulgaria
- Burkina
- Burundi
- Caymansaaret
- Chile
- Clippertoninsaari
- Cookinsaaret
- Costa Rica
- Curaçao
- Djibouti
- Dominica
- Dominikaaninen tasavalta
- Ecuador
- Egypti
- El Salvador
- Eritrea
- Espanja
- Etelä-Afrikka
- Kambodža
- Kamerun
- Kanada
- Kap Verde
- Kazakstan
- Kenia
- Keski-Afrikan tasavalta
- Kiina
- Kirgisia
- Kiribati
- Kolumbia
- Komorit
- Kongo
- Kongon demokraattinen tasavalta
- Kookossaaret
- Kosovo
- Kreikka
- Kroatia
- Kuuba
- Kuwait
- Kypros
- Norsunluurannikko
- Oman
- Päiväntasaajan Guinea
- Pakistan
- Palau
- Palestiina
- Panama
- Papua-Uusi-Guinea
- Paraguay
- Peru
- Pitcairn
- Pohjois-Korea
- Pohjois-Makedonia
- Pohjois-Mariaanit
- Portugali
- Puerto Rico
- Puola
- Qatar
- Ranska
- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet
- Ranskan Guayana
- Tokelau
- Tonga
- Trinidad ja Tobago
- Tšad
- Tšekki
- Tunisia
- Turkki
- Turkmenistan
- Turks- ja Caicossaaret
- Tuvalu
- Uganda
- Ukraina
- Unkari
- Uruguay
- Uusi-Kaledonia
- Uusi-Seelanti
- Uzbekistan
- Valko-Venäjä
- Vanuatu
- Vatikaanivaltio
- Venäjä

☐ Etelä-Georgia ja
Eteläiset
Sandwichsaaret	☐ Länsi-Sahara	☐ Ranskan
Polynesia	☐ Venezuela
☐ Etelä-Korea	☐ Laos	☐ Réunion	☐ Vietnam
☐ Etelä-Sudan	☐ Latvia	☐ Romania	☐ Viro
☐ Etiopia	☐ Lesoto	☐ Ruanda	☐ Wallis ja Futuna
☐ Falklandinsaaret	☐ Libanon	☐ Ruotsi	☐ Yhdistynyt
kuningaskunta
☐ Färsaaret	☐ Liberia	☐ Saint-Barthélemy	☐ Yhdysvallat
☐ Fidži	☐ Libya	☐ Saint Helena,
Ascension ja
Tristan da Cunha	☐ Yhdysvaltain
Neitsytsaaret
☐ Filippiinit	☐ Liechtenstein	☐ Saint Kitts ja
Nevis	☐ Yhdysvaltain
pienet
erillissaaret
☐ Gabon	☐ Liettua	☐ Saint Lucia	☐ Zimbabwe
☐ Gambia	☐ Luxemburg	☐ Saint-Martin	

Komissio julkaisee kaikki tähän kuulemiseen annetut vastaukset. Voit valita, julkaistaanko vastauksesi henkilötietoineen vai nimettömänä. **Avoimuuden vuoksi vastaajan tyyppi (esimerkiksi ”toimialajärjestö”, ”kuluttajajärjestö”, ”EU-maan kansalainen”), alkuperämaa, organisaation nimi ja koko sekä sen avoimuusrekisterinumero julkaistaan aina. Vastaajan sähköpostiosoitetta ei julkaista.** Valitse itsellesi parhaiten sopivat yksityisyysasetukset. Yksityisyysasetusten oletusarvo valitun vastaajan tyyppin mukaan

* Vastauksen yksityisyysasetukset

Komissio julkaisee tähän kuulemiseen saadut vastaukset. Voit valita, julkaistaanko vastauksesi henkilötietoineen vai nimettömänä.

Nimetön

Kuulemisessa valitsemasi vastaajan tyyppi, alkuperämaa ja vastaukset julkaistaan sellaisinaan. Vastaajan nimeä ei julkaista. Älä liitä vastauksiin henkilötietoja.

Julkinen

Kuulemisessa valitsemasi vastaajan tyyppi, alkuperämaa ja vastaukset julkaistaan sellaisinaan.

* Vastauksen yksityisyysasetukset

Komissio julkaisee tähän kuulemiseen saadut vastaukset. Voit valita, julkaistaanko vastauksesi henkilötietoineen vai nimettömänä.

● Nimetön

Vain organisaatiota koskevat tiedot julkaistaan: Kuulemisessa valitsemasi vastaajan tyyppi, sen organisaation nimi, avoimuusnumero, koko ja alkuperämaa, jonka puolesta vastaat, ja antamasi vastaukset julkaistaan sellaisinaan. Vastaajan nimeä ei julkaista. Jos haluat vastata nimettömänä, älä liitä vastauksiin henkilötietoja.

● Julkinen

Organisaatiota ja vastaajaa koskevat tiedot julkaistaan: Kuulemisessa valitsemasi vastaajan tyyppi, sen organisaation nimi, avoimuusnumero, koko ja alkuperämaa, jonka puolesta vastaat, ja antamasi vastaukset julkaistaan sellaisinaan. Myös vastaajan nimi julkaistaan.

Hyväksyn [henkilötietojen suojaa koskevat säännöt](#)

Osio I - Tuotevastuudirektiivi

Kuulemisen osiossa I käsitellään tuotevastuuta koskevaa direktiiviä 85/374/ETY (tuotevastuudirektiivi). Tuotevastuudirektiiviä sovelletaan kaikkiin tuotteisiin, joita pidetään kaupan Euroopan talousalueella (johon kuuluu 27 EU-maata sekä Islanti, Liechtenstein ja Norja). Direktiiviä ja tekoälyä koskevia yksityiskohtaisia kysymyksiä on osiossa II.

Direktiivissä säädetään, että valmistajan on maksettava kuluttajalle korvaus turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen (viallisen tuotteen) aiheuttamasta vahingosta. Vahinkoa kärsineen osapuolen on osoitettava, että tuote oli viallinen ja että vahinko johtui kyseisestä viasta. Vahinkoa kärsineen osapuolen ei kuitenkaan tarvitse todistaa, että valmistaja on syyllistynyt virheeseen tai aiheuttanut vahingon huolimattomuuttaan (valmistajan ”ankara vastuu”). Tietyissä tapauksissa valmistaja vapautuu vastuusta, jos se pystyy osoittamaan esimerkiksi sen, että tuotteessa ollut vika ei olisi voitu havaita tuotteen markkinoille tulon aikaan saatavilla olleen tieteellisen tiedon avulla.

Vahinkoa kärsinyt osapuoli voi vaatia korvausta kuolemasta, henkilövahingosta ja omaisuusvahingosta, jos omaisuus on tarkoitettu yksityiskäyttöön ja vahingon arvo on yli 500 euroa. Vahinkoa kärsineellä osapuolella on kolme vuotta aikaa hakea korvausta. Lisäksi direktiivissä säädetään, että valmistaja vapautuu vastuusta 10 vuoden kuluttua tuotteen liikkeelle laskemisesta.

Vuonna 2018 toteutetussa [direktiivin arvioinnissa](#) todetaan, että direktiivi on yleisesti ottaen vaikuttava, mutta direktiiviä on vaikea soveltaa digitaali- ja kiertotalouden tuotteisiin, koska siinä käytetyt käsitteet ovat vanhentuneita. Tämä vahvistetaan myös [vuonna 2020 annetussa komission kertomuksessa tekoälyn, esineiden internetin ja robotiikan vaikutuksista turvallisuuteen ja vastuuvollisuuteen](#).

Arvioinnissa havaittiin myös, että korvausvaatimusten esittäminen on kuluttajille vaikeaa korvauskynnysten ja määräaikojen vuoksi ja että korvausten saaminen on vaikeaa todistustaakan vuoksi, erityisesti silloin kun on kyse monimutkaisista tuotteista.

*** Kuinka hyvin tunnet tuotevastuudirektiivin?**

- Minulla on yksityiskohtaiset tiedot direktiivistä, sen tavoitteista, säännöistä ja soveltamisesta
 - Tiedän direktiivin ja tunnen joitain kohtia sen sisällöstä
 - En tunne direktiiviä
 - En osaa sanoa
-

Kokemukset viallisista tuotteista

*** Oletko koskaan kärsinyt vahinkoa viallisen tuotteen vuoksi?**

- Kyllä
- En
- En osaa sanoa / ei vastausta

*** Mihin tuoteryhmään vahinkoa aiheuttanut tuote kuului?**

enintään 3 vaihtoehtoa

- Raaka-aineet (esim. puu, teräs)
- Lääkkeet
- Ajoneuvot
- Koneet ja mekaaniset laitteet tai niiden osat
- Sähkölaitteet
- Kemikaalit
- Maataloustuotteet
- Elintarvikkeet ja juomat
- Vaatteet ja asusteet
- Kosmetiikka
- Lääkinnälliset laitteet
- Digitaaliset kulutustuotteet
- Muut kuin digitaaliset kulutustuotteet
- Kunnostetut tai uudelleenvalmistetut tuotteet
- Muu (täsmennä alla)
- En osaa sanoa / ei vastausta

*** Tarkenna, mikä tuote oli kyseessä:**

enintään 100 merkkiä

*** Tarkenna, minkä tyyppistä vahinkoa tuote aiheutti:**

- Henkilövahinko tai kuolema
- Omaisuusvahinko
- Muu (täsmennä)
- En osaa sanoa / ei vastausta

Täsmennä:

*** Kuvaile, millä tavalla tuote oli viallinen ja aiheutti vahingon:**

enintään 2000 merkkiä

*** Haitko vahingonkorvausta?**

- Kyllä
- En

*** Kuvaile kokemustasi. Miten hait korvausta? Veitkö asian oikeuteen vai soviteltiinko se tuomioistuimen ulkopuolella? Koitko oikeuskäsittelyn vaikeaksi? Saitko lopulta vahingonkorvausta? Jne.**

enintään 3000 merkkiä

Direktiivin mukauttaminen digitaaliaikaan

Digitaalisilla sisällöillä tarkoitetaan mm. ohjelmistoja, algoritmeja ja dataa.

Digitaalisilla sisällöillä on kasvava vaikutus monenlaisten tuotteiden - esimerkiksi kodinkoneiden, ajoneuvojen, älykkäiden ruohonleikkureiden ja kirurgisten robottien - tuoteturvallisuuteen.

Tuotevastuudirektiivin arvioinnissa kuitenkin todetaan, ettei direktiiviä ole helppo soveltaa digitaalitekнологiaan. Ennen kaikkea ei ole selvää, kattaako direktiivi aineettomat tuotteet, kuten digitaaliset sisällöt, ohjelmistot ja datan, etenkin silloin, kun ne toimitetaan erillään aineellisesta tuotteesta. Siksi ei myöskään ole selvää, voivatko kuluttajat saada direktiivin nojalla korvausta, jos vahingon on aiheuttanut tuotteen digitaalisessa sisällössä oleva vika tai puute.

Missä määrin olet samaa mieltä siitä, että kuluttajien olisi saatava tuotevastuudirektiivin nojalla korvaus, jos seuraavat aineettomat tuotteet ovat viallisia ja aiheuttavat fyysistä tai omaisuusvahinkoa?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Aineelliseen tuotteeseen sisältyvä ohjelmisto sillä hetkellä, kun aineellinen tuote tulee markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Erikseen ladattava ohjelmisto, joka on tarkoitettu käytettäväksi markkinoilla olevassa aineellisessa tuotteessa (esim. siivousrobotissa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmiston versio- ja sisältöpäivitykset (joilla esimerkiksi lisätään uusia toimintoja tai korjataan tietoturvassa olevia puutteita)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, joka ohjaa tuotteen toimintaa (esim. auton moottorinohjausjärjestelmä tai robotin käyttöjärjestelmä)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, jota käytetään laitteessa mutta joka ei ohjaa laitetta (esim. pelisovellus tietokoneessa tai muussa laitteessa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Laitekohtaiset ohjelmistot (esim. tehtaan tuotantolinjan ohjaamiseen tarkoitettu ohjelmisto)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaaliset palvelut, jotka ohjaavat tuotteen toimintaa (esim. pilvipohjainen palvelu älykkään termostaatin käyttöön)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Data, joka pystyy vaikuttamaan tuotteen toimintaan (esim. opetusdata, jonka pohjalta itseohjautuva ajoneuvo oppii toimimaan)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data, joka sisältää vain tietoa (esim. digitaalinen kartta tai valikko)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, joka antaa nopeasti tietoa välitöntä päätöksentekoa varten (esim. verensokerimittari)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, joka antaa loppukäyttäjälle vain ohjeita tai neuvoja (esim. ohjelmisto, joka tulkitsee lääketieteellisiä kuvia ja tekee diagnooseja)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Digitaalisilla sisällöillä tarkoitetaan mm. ohjelmistoja, algoritmeja ja dataa.

Digitaalisilla sisällöillä on kasvava vaikutus monenlaisten tuotteiden - esimerkiksi kodinkoneiden, ajoneuvojen, älykkäiden ruohonleikkureiden ja kirurgisten robottien - tuoteturvallisuuteen.

Tuotevastuudirektiivin arvioinnissa kuitenkin todetaan, ettei direktiiviä ole helppo soveltaa digitaalitekнологiaan. Ennen kaikkea ei ole selvää, kattaako direktiivi aineettomat tuotteet, kuten digitaaliset sisällöt, ohjelmistot ja datan, etenkin silloin, kun ne toimitetaan erillään aineellisesta tuotteesta. Siksi ei myöskään ole selvää, voivatko kuluttajat saada direktiivin mukaista korvausta, jos vahingon on aiheuttanut tuotteen digitaalisessa sisällössä oleva vika tai puute.

Missä määrin olet samaa mieltä siitä, että kuluttajien olisi saatava tuotevastuudirektiivin nojalla korvaus, jos seuraavat aineettomat tuotteet ovat viallisia ja aiheuttavat fyysistä tai omaisuusvahinkoa?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Aineelliseen tuotteeseen sisältyvä ohjelmisto sillä hetkellä, kun aineellinen tuote tulee markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erikseen ladattavat ohjelmistot, jotka on tarkoitettu käytettäväksi aineellisissa tuotteissa (esim. siivousrobotissa), jotka ovat jo markkinoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ohjelmiston versio- ja sisältöpäivitykset (joilla esimerkiksi lisätään uusia toimintoja tai korjataan tietoturvassa olevia puutteita)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, joka ohjaa tuotteen toimintaa (esim. auton moottorinohjausjärjestelmä tai robotin käyttöjärjestelmä)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelmisto, jota käytetään laitteessa mutta joka ei ohjaa laitetta (esim. pelisovellus tietokoneessa tai muussa laitteessa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaaliset palvelut, jotka ohjaavat tuotteen toimintaa (esim. pilvipohjainen palvelu älykkään termostaatin käyttöön)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Direktiivin mukaan silloin, kun tuotteen valmistajan kotipaikka on EU:n ulkopuolella, tuotteen maahantuojalla on ankara vastuu viallisen tuotteen aiheuttamasta vahingosta. Nykyään verkkokauppa antaa kuluttajille mahdollisuuden ostaa EU:n ulkopuolelta tuotteita, joilla ei ole maahantuojaa.

Verkon markkinapaikat toimivat myyntialustoina kauppiaiden, myös EU:n ulkopuolisten kauppiaiden, ja kuluttajien välillä. Niillä ei yleensä ole yhteyttä alustalla myytäviin tuotteisiin, ja alustan kautta käydään usein kauppaa monien myyjien ja kuluttajien välillä.

Nykyisten sääntöjen mukaan verkossa toimiviin markkinapaikkoihin sovelletaan ehdollista vastuuvapautusta (sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin 14 artikla). Uusi ehdotus digipalvelusäädökseksi sisältää velvoitteita, joiden mukaan verkossa toimivien markkinapaikkojen on torjuttava laittomien tuotteiden liikkumista verkossa, esimerkiksi keräämällä tietoa alustaa käyttävien myyjien henkilöllisyydestä. Lisäksi uusi ehdotus yleiseksi tuoteturvallisuusasetukseksi sisältää säännöksiä, joiden mukaan verkossa toimivien markkinapaikkojen on torjuttava vaarallisten tuotteiden myyntiä verkossa.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa

<p>Ehdotukset digipalvelusäädökseksi ja yleiseksi tuoteturvallisuusasetukseksi riittävät varmistamaan kuluttajansuojan sellaisten tuotteiden osalta, jotka on ostettu verkossa toimivien markkinapaikkojen kautta ja joilla ei ole EU:ssa toimivaa valmistajaa tai maahantuojaa.</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<p>Tuotevastuudirektiiviä on muutettava, jotta se varmistaa kuluttajansuojan silloin, kun vahingon on aiheuttanut viallinen tuote, joka on ostettu verkossa toimivan markkinapaikan kautta ja jolla ei ole EU:ssa toimivaa valmistajaa tai maahantuojaa.</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mikä on mielestäsi kuluttajalle paras tapa vaatia vahingonkorvausta silloin, kun vahingon on aiheuttanut viallinen tuote, joka on ostettu verkossa toimivan markkinapaikan kautta ja jolla ei ole EU:ssa toimivaa valmistajaa tai maahantuojaa?

enintään 2000 merkkiä

Digitaalitekniologiat voivat synnyttää uusia riskejä ja uudenlaisia vahinkoja.

- Riskien osalta ei ole aina selvää, voidaanko esimerkiksi kyberturvallisuuteen liittyviä haavoittuvuuksia pitää direktiivin mukaisena vikana tai puutteena, erityisesti kun kyberturvallisuusriskit muuttuvat tuotteen koko elinkaaren ajan.
- Vahinkojen osalta direktiivillä yhdenmukaistetaan kuluttajien oikeudet vaatia korvausta fyysisistä vammoista ja omaisuusvahingoista. Sen sijaan jäsenvaltiot voivat itse päättää, korvataanko aineettomat vahingot (esimerkiksi yksityisyyden suojaa koskevat rikkomukset tai psykologiset haitat). Aineettomia vahinkoja koskevissa kansallisissa säännöissä on suurta vaihtelua. EU:n tasolla sekä aineelliset että aineettomat vahingot voidaan korvata yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla silloin, kun rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä rikkoo yleistä tietosuoja-asetusta. Ympäristövastuudirektiivissä puolestaan säädetään yritysten vastuusta ympäristövahinkojen osalta.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielistä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Valmistajilla olisi mahdollisesti oltava ankara vastuu vahingoista, jotka johtuvat siitä, että ne eivät ole toimittaneet saataville älytuotteiden tietoturvapäivityksiä	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Direktiivillä olisi yhdenmukaistettava kuluttajien oikeudet vaatia korvausta valmistajilta yksityisyyden suojaa tai tietosuojaa koskevista rikkomuksista (esim. virheestä johtuvasta henkilötietojen vuodosta) silloin, kun valmistajat eivät ole rekisterinpitäjiä tai henkilötietojen käsittelijöitä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Direktiivillä olisi yhdenmukaistettava kuluttajien oikeudet vaatia korvausta tietojen vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta (esim. tietojen pyyhkiytymisestä kiintolevyiltä, vaikka tästä ei aiheutuisi mitään konkreettista vahinkoa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Direktiivillä olisi yhdenmukaistettava kuluttajien oikeudet vaatia korvausta psykologisista haitoista (jotka ovat syntyneet esim. hoitotyössä tai kotikoulussa käytetyn robotin virheistä)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jotkin tuotteet, sekä digitaaliset että muut tuotteet, voivat aiheuttaa myös ympäristövahinkoja. Kuluttajalla pitäisi olla direktiivin nojalla mahdollisuus vaatia korvausta ympäristövahingoista (esim. kemiallisten tuotteiden aiheuttamista vahingoista)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Direktiivin kattavuus muun tyyppisten haittojen osalta	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Täsmennä:

enintään 200 merkkiä

Direktiivin mukauttaminen kiertotalouteen

Direktiivissä keskitytään vikoihin, jotka ovat tuotteessa silloin, kun tuote tulee markkinoille. Kiertotalouden liiketoimintamalleissa on kuitenkin yleistä, että tuotteisiin tehdään muutoksia niiden markkinoille tulon jälkeen.

Direktiivin arvioinnissa todetaan, että aina ei ole selvää, kenellä on ankara vastuu silloin, kun korjattujen, kunnostettujen tai uudelleen valmistettujen tuotteiden turvallisuudessa on puutteita ja ne aiheuttavat vahinkoa. Tähän liittyen on huomioitava, että direktiivi koskee vain tuotteiden turvallisuudessa olevia puutteita eikä palvelussa tapahtuneita virheitä. Esimerkiksi korjaaja, joka on tehnyt korjaustyön huonosti, ei ole syntyneestä vahingosta vastuussa tuotevastuudirektiivin nojalla. Sen sijaan kuluttajalla saattaa olla käytettävissään kansallisen lainsäädännön mukaisia oikeussuojakeinoja.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Yrityksellä, joka valmistaa tuotteen uudelleen (esim. palauttaa ajoneuvon osat alkuperäisen veroiseen kuntoon) ja tuo sen takaisin markkinoille, olisi oltava ankara vastuu vioista, jotka aiheuttavat vahinkoa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yrityksellä, joka kunnostaa tuotteen (esim. palauttaa käytetyn älypuhelimien toimintakuntoon) ja tuo sen takaisin markkinoille, olisi oltava ankara vastuu vioista, jotka aiheuttavat vahinkoa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos tuotteeseen (esim. pesukoneeseen) lisätään korjauksen aikana viallinen varaosa, kyseisen varaosan valmistajalla olisi oltava ankara vastuu osan aiheuttamista vahingoista	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Direktiivin mukauttaminen digitaali- ja kiertotalouteen ja mukauttamisen vaikutukset

Arvioi seuraavia vaihtoehtoja, joiden avulla direktiivi voidaan mukauttaa digitaali- ja kiertotalouteen, asteikolla 1 (paras vaihtoehto) - 3 (huonoin vaihtoehto)

	1	2	3
* Vaihtoehto 1. Ei lainsäädännöllisiä muutoksia	☐	☐	☐
* Vaihtoehto 2. Tuodaan selvästi esiin, että digitaalisia sisältöjä (esim. ohjelmistoja tai dataa) sisältäviin tuotteisiin sovelletaan ankaran vastuun sääntöjä. Otetaan huomioon viat, jotka ovat syntyneet, kun tuotteisiin on tehty muutoksia niiden markkinoille tulon jälkeen (muutoksilla tarkoitetaan kiertotalouden toimintaa, kuten tuotteiden kunnostusta, ohjelmistopäivityksiä tai tuotteiden liittämistä muihin tuotteisiin ja palveluihin, tai muutoksia, jotka on tehty kyberturvallisuusriskien torjumiseksi)	☐	☐	☐
* Vaihtoehto 3. Otetaan huomioon tuotemuutoksista johtuvat virheet, kuten vaihtoehdossa 2, ja laajennetaan ankara vastuu koskemaan digitaalista sisältöä (sekä digitaalisen sisällön valmistajia) silloin, kun sisältö tuodaan markkinoille erillään aineellisesta tuotteesta	☐	☐	☐

Pitäisikö EU:n ryhtyä edellisessä kysymyksessä esitettyjen vaihtoehtojen lisäksi seuraaviin lisätoimenpiteisiin, jotta direktiivi soveltuisi digitaali- ja kiertotalouteen?

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa / ei vastausta
* Yhdenmukaistetaan oikeudet vaatia korvausta aineettomista vahingoista (esim. yksityisyyden suojaa koskevista rikkomuksista, psykologisesta haitasta tai ympäristövahingosta)	☐	☐	☐
* Määritellään vastuuta koskevat säännöt niihin tapauksiin, joissa tuotteella ei ole maahantuojaa EU:ssa	☐	☐	☐
* Muut toimet	☐	☐	☐

Täsmennä:

enintään 200 merkkiä

Millaisia vaikutuksia parhaimpana pitämälläsi vaihtoehdolla ja valitsemillasi liisätoimenpiteillä on seuraaviin asioihin, jos verrataan vaihtoehtoon 1

(lainsäädännöllisiä muutoksia ei tehdä)? Valitse vastaus vain niille vaikutuksille, joita mielestäsi syntyy, jos parhaana pitämäsi vaihtoehto toteutuu. Tyhjäksi jätetyt vaikutukset käsitellään samoin kuin vastaus ”En osaa sanoa”.

	Lisääntyy merkittävästi	Lisääntyy vähän	Ei vaikutusta tai merkityksettömän pieni vaikutus	Vähentyy jonkin verran	Vähentyy merkittävästi	En osaa sanoa
Oikeusvarmuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannukset yrityksellesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttajansuoja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaali- ja kiertotaloustuotteiden kulutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tuotteiden ostohinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kannustimet yrityksille, jotta ne tuovat innovatiivisia tuotteita markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mikroyritysten ja pk-yritysten kilpailukyky	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Valmistajien mahdollisuus saada tuotevastuuvakuutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Muut vaikutukset (täsmennä):

enintään 200 merkkiä

Millaisia vaikutuksia huonoimpana pitämälläsi vaihtoehdolla ja vastustamalla lisätoimenpiteillä on seuraaviin asioihin, jos verrataan vaihtoehtoon 1 (lainsäädännöllisiä muutoksia ei tehdä)? Valitse vastaus vain niille vaikutuksille, joita mielestäsi syntyy, jos huonoimpana pitämäsi vaihtoehto toteutuu. Tyhjäksi jätetyt vaikutukset käsitellään samoin kuin vastaus ”En osaa sanoa”.

	Lisääntyy merkittävästi	Lisääntyy vähän	Ei vaikutusta tai merkityksettömän pieni vaikutus	Vähentyy vähän	Vähentyy merkittävästi	En osaa sanoa
Oikeusvarmuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannukset yrityksellesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttajansuoja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaali- ja kiertotaloustuotteiden kulutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tuotteiden ostohinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kannustimet yrityksille, jotta ne tuovat innovatiivisia tuotteita markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mikroyritysten ja pk-yritysten kilpailukyky	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Valmistajien mahdollisuus saada tuotevastuuvakuutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Muut vaikutukset (täsmennä):

enintään 200 merkkiä

Tarkenna vaikutuksia koskevaa vastaustasi:

enintään 2000 merkkiä

*** Olisiko EU:n ryhdyttävä toimiin digitaali- ja kiertotalouden haasteiden ratkaisemiseksi - ja jos kyllä, millaisiin toimiin?**

- EU:n pitäisi antaa ohjeita direktiivin nykyisten sääntöjen tulkintaan
- EU:n pitäisi tarkistaa direktiivi ja muuttaa sen sääntöjä
- Toimia ei tarvita
- Muu toimi

Täsmennä:

Korvauksen saamiseen liittyvien esteiden vähentäminen

Direktiivin arvioinnissa havaittiin, että joissakin tapauksissa kuluttajilla on huomattavia vaikeuksia saada korvausta viallisten tuotteiden aiheuttamista vahingoista.

Arvioinnissa todetaan, että 53 prosenttia korvausvaatimusten hylkäämisistä johtui siitä, että sekä tuotteessa olevan vian todistaminen että vian ja vahingon yhteyden todistaminen oli vaikeaa. Tuotevian ja vian ja vahingon yhteyden todistaminen saattaa olla erityisen vaikeaa ja kalliista silloin, kun on kyse teknisesti monimutkaisista tuotteista (näitä ovat esimerkiksi lääkkeet ja uudet digitaaliset tuotteet).

Missä määrin seuraaviin tuoteryhmiin kuuluvissa tuotteissa olevaa vikaa ja vian ja vahingon yhteyttä on vaikea osoittaa? (Ks. osiossa II oleva kysymys tekoälytuotteita koskevasta lisätodistustaakasta)

	Erittäin vaikeaa	Vaikeaa	Kohtalaisen vaikeaa	Vähäisissä määrin vaikeaa	Ei lainkaan vaikeaa	En osaa sanoa / ei vastausta
Kaikki tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teknisesti monimutkaiset tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyä hyödyntävät tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Esineiden internetin tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Muut tuoteryhmät (täsmennä):

enintään 50 merkkiä

Jotta tuoteinnovaatioita voitaisiin kehittää, valmistaja ei ole direktiivin mukaan vastuussa, jos se pystyy osoittamaan, että tuotteessa ollutta vikaa ei olisi voitu havaita tuotteen markkinoille tulon aikaan saatavilla olleen tieteellisen tiedon avulla ("kehittämiseen liittyviin riskeihin perustuva puolustus", 7 artiklan e alakohta).

Arvioinnissa todetaan kuitenkin, että puolustus saattaa olla perusteeton kehittyvien teknologioiden kohdalla, koska kehitystyötä tehdään paljon ja tietyt tuotteet pystyvät mukautumaan käytön aikana. Lisäksi eräät sidosryhmät katsoivat, että puolustus tuo valmistajille liikaa etua.

Milloin valmistajilla pitäisi olla mahdollisuus käyttää "kehittämiseen liittyviin riskeihin perustuvaa puolustusta"?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielistä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Puolustuksen olisi oltava käytettävissä kuten tähänkin asti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustus olisi poistettava	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustukseen ei pitäisi olla mahdollisuutta sellaisten tuotteiden kohdalla, jotka on suunniteltu siten, että muut yhteenliitetyt tuotteet tai palvelut vaikuttavat niihin (esim. monimutkaisissa esineiden internetin järjestelmissä)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustukseen ei pitäisi olla mahdollisuutta sellaisten tekoälytuotteiden kohdalla, jotka pystyvät oppimaan ja sopeutumaan käytön aikana	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustukseen ei pitäisi olla mahdollisuutta lainkaan tekoälytuotteiden tuoteryhmässä	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Onko joitain muita ehtoja, joita pitäisi soveltaa kehittämiseen liittyviin riskeihin perustuvan puolustuksen käyttöön:

enintään 1000 merkkiä

Korvauksen esittämiseen liittyvien esteiden vähentäminen

Direktiivin arvioinnissa havaittiin, että joissakin tapauksissa kuluttajilla on tai saattaa olla huomattavia vaikeuksia esittää korvausvaatimuksia viallisten tuotteiden aiheuttamista vahingoista. Nykyisten sääntöjen mukaan kuluttajat voivat vaatia korvausta henkilö- tai omaisuusvahingoista. Kaikki korvausvaatimukset on esitettävä tietyn määräajan kuluessa. Lisäksi omaisuusvahinkoja koskeviin vaatimuksiin sovelletaan useita muita rajoituksia.

Missä määrin seuraavat direktiivin säännökset estävät kuluttajia vaatimasta korvauksia?

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	Eivät lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Kuolemantapauksen tai henkilövahingon osalta valmistajat vapautetaan vastuusta 10 vuoden kuluttua tuotteen markkinoille tulosta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Omaisuusvahingon osalta valmistajat vapautetaan vastuusta 10 vuoden kuluttua tuotteen markkinoille tulosta	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kuluttajan on aloitettava oikeusprosessi kolmen vuoden kuluessa vahingon havaitsemisesta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttaja voi vaatia korvausta vain yli 500 euron arvoisista omaisuusvahingoista	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttaja voi vaatia korvausta vain yksityistarkoitukseen tarkoitetusta ja käytetystä omaisuudesta	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Toimenpiteet korvausten saamiseen ja korvausvaatimusten esittämiseen liittyvien esteiden vähentämiseksi ja esteiden vähentämisen vaikutukset

Arvioi seuraavia vaihtoehtoja, joiden avulla direktiivi voidaan mukauttaa digitaali- ja kiertotalouteen, asteikolla 1 (paras vaihtoehto) - 4 (huonoin vaihtoehto)

	1	2	3	4
* Vaihtoehto 1. Ei lainsäädännöllisiä muutoksia	☐	☐	☐	☐
* Vaihtoehto 2. Kevennetään todistustaakkaa teknisesti monimutkaisten tuotteiden osalta seuraavasti: a) veloitetaan valmistaja toimittamaan vahinkoa kärsineelle osapuolelle teknisiä tuotetietoja (esim. kliinisten tutkimusten tietoja tai robottipölynimurin lokitietoja), jotta tämä voi perustella vaatimuksensa niiden avulla; ja b) annetaan tietyissä tapauksissa tuomioistuimille tehtäväksi osoittaa, että tuote on viallinen tai aiheuttanut vahingon (esim. silloin, kun saman tuotantosarjan muut tuotteet on jo osoitettu viallisiksi tai kun tuote on selvästi viallinen).	☐	☐	☐	☐
* Vaihtoehto 3. Käännetään todistustaakka päinvastaiseksi teknisesti monimutkaisten tuotteiden osalta siten, että vahingon sattuessa valmistajan olisi todistettava, että tuote ei ollut viallinen.	☐	☐	☐	☐
* Vaihtoehto 4. Vaihtoehdon 2 tai 3 lisäksi: a) mukautetaan ”turvallisuudessa olevan puutteen” (virheen) käsite ja todistustaakan keventämiseen /kääntämiseen liittyvät säännöt siten, että ne sopivat tekoälytuotteisiin; ja b) poistetaan ”kehittämiseen liittyviin riskeihin perustuva puolustus”, jotta käytön aikana oppivien ja sopeutuvien tuotteiden valmistajilla on edelleen ankara vastuu vahingoista.	☐	☐	☐	☐

Pitäisikö EU:n ryhtyä edellisessä kysymyksessä esitettyjen vaihtoehtojen lisäksi seuraaviin lisätoimenpiteisiin, jotta direktiivi auttaa vähentämään korvauksen esittämiseen liittyviä esteitä?

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa / ei vastausta
* Yhdenmukaistetaan oikeudet vaatia korvausta muista kuin aineellisista vahingoista (esim. yksityisyyden suojaa koskevista rikkomuksista, psykologisesta haitasta tai ympäristövahingosta)	☐	☐	☐
* Määritellään vastuuta koskevat säännöt niihin tapauksiin, joissa tuotteella ei ole maahantuojaa EU:ssa	☐	☐	☐
* Muut toimet	☐	☐	☐

Täsmennä:

enintään 200 merkkiä

Millaisia vaikutuksia parhaimpana pitämälläsi vaihtoehdolla ja valitsemillasi liisätoimenpiteillä on seuraaviin asioihin, jos verrataan vaihtoehtoon 1

(lainsäädännöllisiä muutoksia ei tehdä)? Valitse vastaus vain niille vaikutuksille, joita mielestäsi syntyy, jos parhaana pitämäsi vaihtoehto toteutuu. Tyhjäksi jätetyt vaikutukset käsitellään samoin kuin vastaus ”En osaa sanoa”.

vähintään 4 vastattavaa riviä

	Lisääntyy merkittävästi	Lisääntyy vähän	Ei vaikutusta tai merkityksettömän pieni vaikutus	Vähentyy vähän	Vähentäneet merkittävästi	En osaa sanoa
Oikeusvarmuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannukset yrityksellesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttajansuoja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaali- ja kiertotaloustuotteiden kulutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tuotteiden ostohinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kannustimet yrityksille, jotta ne tuovat innovatiivisia tuotteita markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mikroyritysten ja pk-yritysten kilpailukyky	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Valmistajien mahdollisuus saada tuotevastuuvakuutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Muut vaikutukset (täsmennä):

enintään 200 merkkiä

Millaisia vaikutuksia huonoimpana pitämälläsi vaihtoehdolla ja vastustamalla lisätoimenpiteillä on seuraaviin asioihin, jos verrataan vaihtoehtoon 1 (lainsäädännöllisiä muutoksia ei tehdä)? Valitse vastaus vain niille vaikutuksille, joita mielestäsi syntyy, jos huonoimpana pitämäsi vaihtoehto toteutuu. Tyhjäksi jätetyt vaikutukset käsitellään samoin kuin vastaus ”En osaa sanoa”.

vähintään 4 vastattavaa riviä

	Lisääntyy merkittävästi	Lisääntyy vähän	Ei vaikutusta tai merkityksettömän pieni vaikutus	Vähentyy vähän	Vähentyy merkittävästi	En osaa sanoa
Oikeusvarmuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannukset yrityksellesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuluttajansuoja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaali- ja kiertotaloustuotteiden kulutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tuotteiden ostohinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kannustimet yrityksille, jotta ne tuovat innovatiivisia tuotteita markkinoille	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mikroyritysten ja pk-yritysten kilpailukyky	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Valmistajien
mahdollisuus saada
tuotevastuuvakuutus

Muut vaikutukset (täsmennä):

enintään 200 merkkiä

Tarkenna vaikutuksia koskevaa vastaustasi:

enintään 2000 merkkiä

* Olisiko EU:n ryhdyttävä toimiin, jotta direktiivin mukaisten korvausvaatimusten esittäminen ja korvausten saaminen olisi helpompaa - ja jos kyllä, millaisiin toimiin?

- EU:n pitäisi antaa ohjeita direktiivin nykyisten sääntöjen tulkintaan
- EU:n pitäisi tarkistaa direktiivi ja muuttaa sen sääntöjä
- Toimia ei tarvita
- Muu toimi

Täsmennä:

Tuotevastuudirektiiviä koskeva osio I päättyy

- * Tämän kuulemisen osiossa II tarkastellaan tiettyihin tekoälytuotteisiin liittyviä ongelmia, joiden vuoksi voi olla vaikea tunnistaa, kuka on mahdollisesti vastuussa vahingosta, todistaa henkilön virhe tai osoittaa, että tuote on viallinen ja että vahinko johtuu kyseisestä viasta.

Haluatko vastata myös tekoälyä koskevan osion II kysymyksiin?

- Vastaan myös tekoälyä koskevan osion II kysymyksiin
- Sulje kysely

Osio II - Tekoälytuotteiden tuotevastuu

Johdanto

Tekoäly avaa monenlaisia mahdollisuuksia ja vauhdittaa sekä tuotteiden että palvelujen kehittämistä. Tekoälyjärjestelmät voivat joko kuulua fyysiseen tuotteeseen (esim. itseohjautuvaan jakeluajoneuvoon) tai

ne voidaan tuoda markkinoille erikseen.

Komission tavoitteena on vahvistaa luottamusta tekoälyteknologioihin ja helpottaa niiden käyttöönottoa. Komissio etenee tässä tavoitteessaan vaiheittain. Komissio ehdotti 21. huhtikuuta 2021, että [otetaan käyttöön tiettyjen tekoälyjärjestelmien kehittämistä, markkinoille tuomista ja käyttöä koskevat yhdenmukaiset säännöt \(tekoälysäädös\)](#). Tekoälysäädös sisältää tekoälyjärjestelmien tarjoajille ja käyttäjille asetettuja vaatimuksia, jotka koskevat esimerkiksi ihmisten suorittamaa valvontaa, läpinäkyvyyttä ja tietojen antamista. Lisäksi äskettäin tehty [ehdotus asetukseksi konetuotteista](#) (julkaistu yhdessä tekoälysäädöksen kanssa) ottaa huomioon myös uudenlaiset riskit, joita syntyy kehittyvistä teknologioista ja esimerkiksi tekoälyjärjestelmien integroimisesta koneisiin.

Turvallisuuslainsäädäntö vähentää onnettomuuksia mutta ei estä niitä kaikkia. Kun onnettomuuksia ja vahinkoja sattuu, kuluttajat voivat vedota tuotevastuuta koskeviin säännöksiin. Komissio harkitseekin seuraavaksi vastuuta koskevien säännöksiin tarkistamista. Toimenpiteen tarkoituksena on täydentää hiljattain tehtyjä aloitteita, joilla pyritään parantamaan EU:n markkinoilla olevien tuotteiden turvallisuutta.

Komissio käsitteli [tekoälyä koskevassa valkoisessa kirjassa](#) ja siihen liittyvässä [turvallisuutta ja vastuuvastuuta koskevassa vuoden 2020 kertomuksessa](#) vastuusääntöihin liittyviä mahdollisia ongelmia, jotka johtuvat tiettyjen tekoälyjärjestelmien erityispiirteistä. Näiden erityispiirteiden vuoksi vahinkoa kärsineiden saattaa olla vaikea saada korvauksia tuotevastuudirektiivin tai virheeseen perustuvien kansallisten sääntöjen nojalla. Tämä johtuu siitä, että joidenkin tekoälyjärjestelmien päätöksentekoa voi olla vaikea seurata (läpinäkymättömyys), sen toimintaan liittyviä tekijöitä voi olla vaikea selittää (monimutkaisuus) ja se toimii suurelta osin itsenäisesti. Näiden syiden vuoksi vahinkoa kärsineellä osapuolella voi olla vaikeuksia osoittaa, että tuote on viallinen tai että tietty taho on syyllistynyt virheeseen ja että vahinko johtuu kyseisestä viasta tai virheestä.

Saattaa myös olla epävarmaa, sovelletaanko tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai palvelujen käyttöön ankaraan vastuuseen perustuvia kansallisia järjestelmiä (jotka ovat käytössä esimerkiksi toimissa, joihin liittyy tavanomaista korkeampi riski) ja missä määrin. Kansalliset lait voivat muuttua, ja tuomioistuimet voivat muuttaa lakien tulkintaa näiden mahdollisten haasteiden ratkaisemiseksi. Kansallisia tuotevastuusääntöjä ja niiden soveltamista tekoälyyn sekä tästä syntyviä mahdollisia ongelmia on tutkittu tarkemmin tässä tuoreessa [tutkimuksessa](#).

Näillä toimillaan komissio pyrkii varmistamaan, että tekoälytuotteisiin liittyy tarvittava oikeusvarmuus, jotta niihin voidaan investoida. Komissio haluaa myös erityisesti tämän aloitteen avulla varmistaa, että tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palvelujen aiheuttamien vahinkojen uhreilla on samantasoinen oikeussuoja kuin sellaisten teknologioiden uhreilla, joissa ei käytetä tekoälyä. Tämän vuoksi tässä kuulemisen osassa tarkastellaan nykyisten tuotevastuusääntöjen jokaista kolmea pilaria. Näitä ovat

1. **Tuotevastuudirektiivi**, jonka nojalla kuluttajat voivat vaatia tuotteiden valmistajilta vahingonkorvausta silloin, kun tuote on ollut viallinen. Vahinkoa kärsineen osapuolen on osoitettava, että tuote oli viallinen ja että vahinko johtui kyseisestä viasta. Direktiiviin liittyvät kysymykset perustuvat kuulemisen ensimmäiseen osaan.
2. **Virheeseen perustuvat kansalliset tuotevastuusäännöt**: Vahinkoa kärsineen osapuolen on osoitettava, että tuotteen viallisuus johtuu vastaajan virheestä (huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä) ja että vahinko johtui kyseisestä virheestä.
3. **Ankaraan vastuuseen perustuvat kansalliset järjestelmät**, joita jäsenvaltiot soveltavat teknologioihin tai toimintoihin, joiden katsotaan aiheuttavan tavanomaista suuremman riskin (näitä ovat esim. autoihin tai rakentamiseen liittyvä toiminta). Ankara vastuu tarkoittaa, että vastuu tietystä

riskistä osoitetaan määrätulle henkilölle riippumatta siitä, syyllistyykö tämä virheeseen. Tämä perustellaan yleensä siten, että yksilö, jolla on ankara vastuu, hyötyy siitä, että ihmiset altistuvat kyseiselle riskille.

Näiden säännösten lisäksi yleinen tietosuoja-asetus antaa jokaiselle, joka on kärsinyt aineellista tai aineetonta vahinkoa asetuksen rikkomisen vuoksi, oikeuden saada korvausta rekisterinpitäjältä tai henkilötietojen käsittelijältä.

Ongelmat - yleistä

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
On epäselvää, miten tuotevastuudirektiiviä (joka koskee vastuuta viallisista tuotteista) sovelletaan tekoälyn aiheuttamiin vahinkoihin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
On epäselvää, sovelletaanko kansallisessa lainsäädännössä olevia tuotevastuusääntöjä tekoälyn aiheuttamiin vahinkoihin, ja jos sovelletaan, miten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kun tekoäly toimii suurelta osin itsenäisesti, sen aiheuttamien vahinkojen liittäminen ihmisen toimintaan tai laiminlyönteihin voi olla vaikeaa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos tekoälyn päätöksentekoa on vaikea seurata (läpinäkymättömyys) ja sen toimintaan liittyviä tekijöitä on vaikea selittää (monimutkaisuus), vahingon kärsineiden voi olla vaikea osoittaa, että vastuuehdot (kuten virhe, vika tai vian ja vahingon yhteys) täyttyvät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyn erityispiirteiden vuoksi tekoälyn aiheuttamien vahinkojen uhreilla voi tietyissä tapauksissa olla vähemmän oikeussuojakeinoja kuin sellaisten vahinkojen uhreilla, joihin ei liity tekoälyä	☐	☐	☐	☐	☐	☐

On epävarmaa, miten kansalliset tuomioistuimet käsittelevät tekoälyyn liittyviä todistamis- ja vastuukysymyksiä.

Tarkenna vastauksiasi tai esitä muita oikeudellisia epävarmuustekijöitä tekoälyn aiheuttamien vahinkojen vahingonvastuuseen liittyen:

enintään 2000 merkkiä

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Se, ettei nykyisissä tuotevastuusäännöksissä huomioida tekoälyä, voi heikentää luottamusta tekoälyyn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Se, ettei nykyisissä tuotevastuusäännöksissä huomioida tekoälyä, voi vähentää tekoälyyn perustuvien tuotteiden ja palveluiden käyttöönottoa	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastaustasi. Voit pohtia erityisesti hiljattain ehdotettua tekoälysäädöstä sekä sitä täydentäviä tuotevastuusäntöjä ja muita komission tekoälypolitiikkaan kuuluvia turvallisuustoimia, joilla vahvistetaan luottamusta tekoälyyn ja edistetään tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palvelujen käyttöönottoa:

enintään 2000 merkkiä

Jos nykyisiä tuotevastuusääntöjä ei muuteta, missä määrin odotat, että tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai palvelujen tuotannossa, jakelussa tai käytössä nyt tai lähitulevaisuudessa syntyy seuraavia ongelmia? Kysymys on suunnattu ensisijaisesti yrityksille ja toimialajärjestöille.

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	En lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Yrityksille aiheutuu lisäkustannuksia (esim. oikeudellisen tiedon kustannukset, vakuutuskustannusten nousu)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset voivat lykätä tiettyjä tekoälyteknologiaan tehtäviä investointeja tai luopua niistä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset voivat jättää käyttämättä tekoälyä tiettyjen prosessien automatisoinnissa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset voivat vähentää sellaista rajat ylittävää toimintaansa, joka liittyy tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai	☐	☐	☐	☐	☐	☐

palvelujen tuotantoon, jakeluun tai käyttöön						
Tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palvelujen hinnat nousevat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakuutusenantajat lisäävät riskipalkkioita vastuuvollisuuksien ennakoimattomuuden vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Joitain tuotteita tai palveluita ei voida vakuuttaa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyteknologian käyttöönnottoon sisämarkkinoilla vähenee	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastauksiasi erityisesti sen osalta, eroaako arviointisi tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja tekoälyä hyödyntävien palveluiden välillä.

enintään 2000 merkkiä

Kun tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palvelujen määrä kasvaa markkinoilla, jäsenvaltiot saattavat ottaa tekoälyn tuomat haasteet huomioon muuttamalla tuotevastuujärjestelmiään. Tämä puolestaan voi johtaa siihen, että kansalliset vastuusäännöt poikkeavat toisistaan entistä enemmän. Myös kansalliset tuomioistuimet voisivat tulkita tuotevastuudirektiiviä eri tavoin tapauksissa, joissa vahingon on aiheuttanut tekoäly.

Jos jäsenvaltiot muuttavat tekoälyä koskevia vastuusääntöjä eri tavoin tai jos kansalliset tuomioistuimet tekevät erilaisia tulkintoja olemassa olevista vastuusäännöistä, missä määrin tämä todennäköisesti aiheuttaa seuraavia ongelmia EU:ssa? Kysymys on suunnattu ensisijaisesti yrityksille ja toimialajärjestöille.

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	Ei lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Yrityksille syntyy lisäkustannuksia (esim. oikeudellisen tiedon kustannukset, vakuutuskustannusten nousu) tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai palvelujen tuottamisesta, jakelusta tai käytöstä	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Teknologioita pitää muuttaa riippuen siitä, missä maassa palvelua tarjotaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyteknologioita, jakelumalleja (esim. myynti vs. palvelu) ja kustannustenhallintamalleja pitää muuttaa erilaisten kansallisten vastuusääntöjen mukaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset voivat vähentää sellaista rajat ylittävää toimintaansa, joka liittyy tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai palvelujen tuotantoon, jakeluun tai käyttöön	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palvelujen hinnat nousevat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakuutusentajat lisäävät riskipalkkioita, koska vastuuvollisuuksissa on aiempaa enemmän vaihtelua	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Negatiivinen vaikutus tekoälyteknologian käyttöönottoon	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastauksiasi erityisesti sen osalta, eroaako arviointisi tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja tekoälyä hyödyntävien palveluiden välillä ja onko oikeudellisella pirstaloitumisella muita vaikutuksia

enintään 2000 merkkiä

--

Toimintavaihtoehdot

Koska tietyillä tekoälyjärjestelmillä on omia erityispiirteitään, kuten läpinäkyvyyden puute, vaikeaselkoisuus (musta laatikko -vaikutus) ja autonomia, niiden aiheuttamia tilanteita voi olla vaikea tulkita olemassa olevien vastuusääntöjen mukaan.

Komissio harkitsee ottavansa käyttöön seuraavissa kysymyksissä kuvattuja toimenpiteitä. Niiden avulla halutaan varmistaa, että tällaisten tekoälyjärjestelmien aiheuttamien vahinkojen uhreilla on yhtä vahva oikeussuoja kuin ilman tekoälyä toimivien teknologioiden aiheuttamien vahinkojen uhreilla. Komission toimenpiteet perustuisivat kansallisiin vastuujärjestelmiin (kuten vahingon kärsineen osapuolen todistustaakan keventämistä tai valmistajan ankaraa vastuuta koskeviin sääntöihin). Toimenpiteillä luotaisiin turvaverkko tekoälyjärjestelmien aiheuttamien vahinkojen uhreille. Ne myös täydentäisivät komission muita aloitteita, joiden avulla halutaan varmistaa tekoälyn turvallisuus. Näihin kuuluu esimerkiksi hiljattain ehdotettu tekoälynsäädös.

Huomaa, että seuraavassa esitetyt toimenpiteet koskevat ainoastaan siviilioikeudellista vastuuta, eivät valtion tai rikosoikeudellista vastuuta. Ehdotuksissa keskitytään toimenpiteisiin, joilla uhrin todistustaakkaa kevennetään (ks. seuraava kysymys), sekä mahdolliseen ankaraan vastuun ja vakuutusratkaisujen yhdenmukaistamiseen (myöhemmät kysymykset). Niiden tarkoituksena on auttaa uhria saamaan nykyistä helpommin korvausta.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista todistustaakkaa koskevista toimenpiteistä? Vastausvaihtoehdot eivät sulje toisiaan pois.

Tuotevastuudirektiiviä koskevat toimenpiteet perustuvat tämän kyselylomakkeen ensimmäisen osan yleisiin vaihtoehtoihin.

--	--	--	--	--	--	--

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Vastaajalla (esim. valmistajalla, käyttäjällä, palveluntarjoajalla, hallinnoijalla) olisi oltava velvollisuus luovuttaa vahinkoa kärsineelle osapuolelle tarvittavat tekniset tiedot (esim. lokitiedot), jotta tämä voi todistaa, että korvausvaatimuksen ehdot täyttyvät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos vastaaja kieltäytyy antamasta edellisessä vastausvaihtoehdossa tarkoitettuja tietoja, tuomioistuinten olisi katsottava, että ehdot, jotka näillä tiedoilla on tarkoitus todistaa, täyttyvät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seuraava koskee erityisesti tuotevastuudirektiivin nojalla tehtyjä korvausvaatimuksia: jos tekoälyä hyödyntävässä tuotteessa on selvästi ollut toimintahäiriö (esim. itseohjautuva ajoneuvo on ajanut ulos tieltä, vaikka tiellä ei ole ollut esteitä), tuomioistuinten olisi katsottava, että tuote on viallinen ja aiheuttanut vahingon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos tekoälyjärjestelmän tarjoaja ei ole noudattanut turvallisuusvelvoitteitaan tai muita oikeudellisia velvoitteitaan vahingon estämiseksi (esim. tekoälysäädösehdotuksen velvoitteita), tuomioistuinten olisi todettava, että vahinko on aiheutunut kyseisen henkilön virheestä tai, jos korvausvaatimus on tehty tuotevastuudirektiivin nojalla, että tekoälyjärjestelmä oli viallinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos tekoälyjärjestelmän käyttäjä ei ole noudattanut turvallisuusvelvoitteitaan tai muita oikeudellisia velvoitteitaan vahingon estämiseksi (esim. tekoälysäädösehdotuksen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

velvoitteita), tuomioistuinten olisi todettava, että vahinko on aiheutunut kyseisen henkilön virheestä						
Jos korvausvaatimuksen perustelemiseksi on tarpeen selittää, miten monimutkainen ja /tai läpinäkymätön tekoälyjärjestelmä (eli tekoälyjärjestelmä, joka toimintaperiaatteet ovat läpinäkymättömiä ja vaikeaselkoisia) toimii, todistustaakka olisi siirrettävä tältä osin uhrilta vastaajalle	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seuraava koskee erityisesti tuotevastuudirektiivin nojalla tehtyjä korvausvaatimuksia: jos tuotteeseen kuuluu tekoälyjärjestelmä, joka oppii ja muuttaa käyttäytymistään käytön aikana, ja tämä tuote aiheuttaa vahinkoa, valmistajan olisi oltava vastuussa virheestä riippumatta; uhrin olisi todistettava vain se, että tuote on aiheuttanut vahingon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olisi määriteltävä, minkä tyyppisissä läpinäkymättömien tai suurelta osin itsenäisten tekoälyjärjestelmien ryhmissä todistustaakka virheen sekä vian ja vahingon yhteyden todistamisesta olisi aina oltava kyseisestä tekoälyjärjestelmästä vastaavalla henkilöllä (käännetty todistustaakka)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
EU:n toimet uhrin todistustaakan keventämiseksi eivät ole tarpeellisia tai perusteltuja	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastauksiasi ja esitä myös mahdollisia muita toimenpiteitä, joita pidät tarpeellisina:

enintään 2000 merkkiä

Tuotevastuudirektiivin mukaisen valmistajan ankaran vastuun lisäksi kansallisessa lainsäädännössä säädetään monenlaisista omistajaa/käyttäjää /toiminnanharjoittajaa koskevista ankaran vastuun järjestelmistä. Ankaruus vastuu tarkoittaa, että vastuun tietystä vahinkoriskistä osoitetaan määrätulle henkilölle riippumatta siitä, onko tämä syyllistynyt virheeseen.

Yksi EU-tason toimenpide voisi olla se, että yhdenmukaistetaan ankara vastuu (täysi tai vähimmäisvastuu) tekoälyä hyödyntävien tuotteiden tai palvelujen aiheuttamien vahinkojen osalta tuotevastuudirektiivistä erillään. Tätä voitaisiin harkita erityisesti tapauksissa, joissa tekoälyn käyttö (esim. itseohjautuvissa ajoneuvoissa ja ilma-aluksissa) voi vahingoittaa ihmisten henkeä, terveyttä ja omaisuutta. Jos jäsenvaltiossa on jo ankaran vastuun sääntöjä esimerkiksi autojen osalta, sääntöjen EU-tason yhdenmukaistamisesta ei syntyisi uutta ankaran vastuun järjestelmää.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista toimenpiteistä, jotka koskevat vastuuta sellaisten tekoälyä hyödyntävien tuotteiden hallinnoinnissa ja palvelujen tarjoamisessa, jotka aiheuttavat ihmisille vakavan vahingon riskin (joka kohdistuu esim. henkeen, terveyteen tai omaisuuteen)?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Yhdenmukaistetaan tekoälyä hyödyntävien tuotteiden toimintaa ja palvelujen tarjoamista koskeva ankara vastuu kaikilta osin vain sellaisten tapauksien osalta, joissa nämä toiminnot aiheuttavat ihmisille vakavia riskejä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdenmukaistetaan ankara vastuu edellisessä vaihtoehdossa mainittujen tapauksien osalta, mutta jätetään jäsenvaltioille mahdollisuus pitää käytössä laajempia ja/tai tarkempia kansallisia ankaran vastuun järjestelmiä, joita sovelletaan muihin tekoälyä hyödyntäviin tuotteisiin ja palveluihin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
EU:n tasolla ei pitäisi yhdenmukaistaa ankaraa vastuuta tekoälyä hyödyntävien tuotteiden						

hallinnoinnin ja tekoälyä
hyödyntävien palvelujen
tarjoamisen osalta

Tarkenna vastauksiasi. Esitä muita tarpeellisia toimenpiteitä ankaran vastuun osalta ja/tai ilmoita, mihin tekoälyä hyödyntäviin tuotteisiin ja palveluihin olisi tarpeen soveltaa ankaraa vastuuta:

enintään 2000 merkkiä

Vahinkokorvausvastuun kattavien vakuutusten saatavuus, käyttöönotto ja taloudelliset vaikutukset ovat tärkeitä tekijöitä, kun arvioidaan edellisissä kysymyksissä kuvattujen toimenpiteiden vaikutuksia. Siksi tässä kysymyksessä tarkastellaan yleisellä tasolla erilaisia (vapaaehtoisia tai pakollisia) vakuutusratkaisuja.

Seuraavat kysymykset koskevat mahdollisia EU:n tason toimia liittyen vakuutuksiin.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielistä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Tahoilla, joihin sovellettaisiin edellisessä kysymyksessä kuvattuja mahdollisia yhdenmukaistettuja ankaran vastuun sääntöjä, olisi todennäköisesti (vapaaehtoinen tai pakollinen) vakuutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jos todistustaakkaa kevennetään (todistustaakkaa koskevassa kysymyksessä kuvatulla tavalla), vastuussa olevalla osapuolella olisi todennäköisesti (vapaaehtoinen tai pakollinen) vastuuvakuutus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakuutusratkaisuilla (sekä vapaaehtoiset että pakolliset) voidaan vähentää mahdollisesta vahingosta syntyviä kustannuksia, jotka siirtyvät vastuussa olevan henkilön vakuutusmaksuun	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vakuutusratkaisuiilla
(vapaaehtoiset tai pakolliset)
voidaan varmistaa, että vahinkoa
kärsinyt osapuoli saa korvausta

Tarkenna vastauksiasi:

enintään 2000 merkkiä

Monissa kansallisissa ankaran vastuun järjestelmissä vastuussa olevan henkilön on lain mukaan otettava vakuutus. Samanlainen ratkaisu voitaisiin ottaa käyttöön EU-tasolla sellaisten tekoälyjärjestelmien aiheuttamien vahinkojen varalta, jotka aiheuttavat ihmisille vakavan riskin (joka kohdistuu esimerkiksi henkeen, terveyteen tai omaisuuteen).

Mahdollisilla EU-säännöillä varmistettaisiin, että olemassa olevat vakuutusvaatimukset eivät kaksinkertaistu: jos vakuutus on jo pakollinen tietyissä tuoteryhmissä (esim. moottoriajoneuvojen tai miehittämättömien ilma-alusten käytössä), tekoälyn hyödyntäminen näissä tuotteissa tai palveluissa ei lisäisi vakuutusvaatimuksia.

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista vakuutusratkaisuista, jotka liittyvät vakavan loukkaantumisriskin aiheuttavien tekoälyjärjestelmien käyttöön?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielistä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
EU-tasolla olisi otettava käyttöön yhdenmukaistettu vakuutusvelvoite, jos sitä ei vielä ole, sellaisten tekoälyjärjestelmien käytöstä syntyvien vahinkojen varalta, jotka aiheuttavat ihmisille vakavan riskin (joka kohdistuu esimerkiksi henkeen, terveyteen tai omaisuuteen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Edelliseen kysymykseen antamasi vastauksen mukaan tekoälyä hyödyntäviä tuotteita ja palveluja koskevaa vakuutusvelvollisuutta ei pitäisi yhdenmukaistaa. Vastuksesta voi päätellä, että vapaaehtoiset vakuutukset ja olemassa olevat pakolliset vakuutusjärjestelmät ovat mielestäsi riittäviä. **Perustele mielipiteesi:**

enintään 2000 merkkiä

Edelliseen kysymykseen antamasi vastauksen mukaan hyväksyt sen, että tiettyjen tekoälytuotteiden käytössä ja tiettyjen tekoälyä hyödyntävien palvelujen tarjoamisessa vaadittava pakollinen vakuutusturva yhdenmukaistetaan. **Ota huomioon mielipiteesi perusteet ja arvioi, missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä?**

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	En lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Pakollisella vakuutusturvalla varmistetaan, että vahingon kärsinyt saa asianmukaisen korvauksen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pakollinen vakuutus rajaa mahdolliset vastuukustannukset vakuutusmaksuihin, mikä tekee kustannuksista ennakoitavampia. Tämä puolestaan helpottaa liiketoiminnan suunnittelua ja vähentää markkinoille pääsyn esteitä erityisesti	☐	☐	☐	☐	☐	☐

rajat ylittävillä markkinoilla						
Pakollinen vakuutusurva jakaa viime kädessä vastuukustannukset kaikkien vakuutusosajien kesken, jolloin vastuullinen osapuoli välttää erittäin korkeat ja raskaat kertaluonteiset kustannukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Esitä muut mahdolliset perusteet:

enintään 500 merkkiä

Arvioi seuraavat vaihtoehdot asteikolla 1 (paras vaihtoehto) - 8 (huonoin vaihtoehto). Ota huomioon edellisissä kysymyksissä esitettyjen vaihtoehtojen kuvaukset.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Vaihtoehto 1: (Jaksossa I käsiteltyjen, todistustaakkaa helpottavien toimenpiteiden lisäksi) Muutetaan tuotevastuudirektiiviä siten, että uhreille aiheutuva todistustaakka kevenee tekoälyä hyödyntävän tuotteen viallisuuden ja vian ja vahingon välisen yhteyden todistamisen osalta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 2: Yhdenmukaistetaan todisteita koskevat kansallisten säännöt esimerkiksi ottamalla tietyn edellytyksin käyttöön käänteinen todistustaakka avulla sen varmistamiseksi, että uhrien ei ole kohtuuttoman vaikea todistaa virhettä ja/tai vian ja vahingon yhteyttä silloin, kun on kyse tiettyjen tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja palveluiden aiheuttamista vahingoista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 3: Yhdenmukaistetaan tekoälyjärjestelmien hallinnoijia koskeva virheestä riippumaton vastuu (ankara vastuu) sellaisten tekoälyjärjestelmien osalta, jotka aiheuttavat ihmisille vakavan riskin (joka kohdistuu esimerkiksi henkeen, terveyteen tai omaisuuteen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 4: vaihtoehto 3 + pakollinen vastuuvakuutus niille toimijoille, joka kuuluvat ankaran vastuun piiriin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 5: vaihtoehto 1 + vaihtoehto 2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 6: vaihtoehto 1 + vaihtoehto 2 + vaihtoehto 3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 7: vaihtoehto 1 + vaihtoehto 2 + vaihtoehto 4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaihtoehto 8: Ei EU:n toimia. Tuotevastuudirektiivin soveltamisalan ulkopuolella kukin jäsenvaltio voi vapaasti laatia tekoälyä koskevia vastuusääntöjä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastauksiasi. Ota myös huomioon yhteisvaikutus komission tekoälypolitiikan muiden osa-alueiden kanssa (ja erityisesti suhteessa ehdotettuun tekoälysäädökseen). Esitä myös mahdollisia muita toimenpiteitä, joita pidät tarpeellisina:

enintään 2000 merkkiä

Parhaana pidetyn vaihtoehdon vaikutukset

Missä määrin odotat, että parhaana pitämälläsi vaihtoehdolla on seuraavia vaikutuksia verrattuna tilanteeseen, jossa EU:n toimia ei ole?

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	En lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Tekoälyn aiheuttamien vahinkojen uhreilla on yhtä hyvä oikeussuoja kuin tapauksissa, joihin ei liity tekoälyä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Luottamus tekoälyä hyödyntäviin tuotteisiin ja palveluihin lisääntyy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälytuotteiden tuotevastuuta koskeva oikeusvarmuus lisääntyy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyä hyödyntävien tuotteiden ja	☐	☐	☐	☐	☐	☐

palvelujen käyttöönotto lisäänty						
--	--	--	--	--	--	--

Tarkenna vastauksiasi ja kuvaa myös muita oletettavia vaikutuksia:

enintään 1000 merkkiä

Missä määrin odotat, että parhaana pitämälläsi vaihtoehdolla on seuraavia lisävaikutuksia verrattuna tilanteeseen, jossa EU:n toimia ei ole? Kysymys on suunnattu ensisijaisesti yrityksille ja toimialajärjestöille.

	Erittäin suuressa määrin	Suuressa määrin	Kohtalaisesti	Vähäisessä määrin	Ei lainkaan	En osaa sanoa / ei vastausta
Oikeudellisen tiedon kustannukset vähenevät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakuutuskustannukset vähenevät	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Syntyy mittakaavaetuja, koska rajat ylittäviin tekoälytuotteisiin tai - palveluihin ei tarvitse tehdä niin paljon teknisiä muutoksia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Syntyy kustannussäästöjä, koska liiketoimintamalleja ei tarvitse mukauttaa vaihtelevien kansallisten vastuusääntöjen mukaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Yritykset voivat päättää jatkaa tai ryhtyä harjoittamaan tekoälyteknologioihin liittyviä rajat ylittäviä liiketoimia, joita ne muutoin olisivat vähentäneet, lykänneet tai hylänneet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset voivat laajentaa rajat ylittävää liiketoimintaa, johon liittyy tekoälyä ja joka muutoin olisi rajoittunut yhteen jäsenvaltioon tai pienempään määrään jäsenvaltioita	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekoälyteknologian kehittäminen ja käyttöönotto lisääntyvät sisämarkkinoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannukset nousevat vakuutusmaksujen nousun ja korvausvaatimusten lisääntymisen vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset siirtävät vastuuseen liittyvien kustannusten	☐	☐	☐	☐	☐	☐

korotukset kuluttajille /asiakkaille						
Tekoälyteknologian kehittäminen ja käyttöönotto vähenevät sisämarkkinoilla						

Tarkenna vastauksiasi ja kuvaa myös muita oletettavia vaikutuksia:

enintään 1000 merkkiä

Korvattavan haitan tyypit ja sopimusperusteisen vastuuvapautuksen salliminen

Ruumiinvamman tai fyysisten esineiden vahingoittumisen lisäksi teknologian käyttö voi aiheuttaa muun tyyppisiä vaurioita, kuten aineetonta haittaa (esim. kipua ja kärsimystä). Tämä koskee paitsi tekoälystä myös muun tyyppisistä lähteistä peräisin olevia vahinkoja. Tällaisten vahinkojen korvauskattavuus vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioissa.

Missä määrin olet samaa mieltä siitä, että (ruumiinvamman ja omaisuusvahinkojen lisäksi) seuraavan tyyppisten haittojen korvaaminen yhdenmukaistetaan erityisesti niiden tapausten osalta, joissa vahinko johtuu tekoälyn käyttämisestä? Huomaa, että tämä kysymys ei koske tuotevastuudirektiiviä - osassa I on kysymys siitä, minkä tyyppisistä haitoista kuluttajat voivat hakea korvausta tuotevastuudirektiivin nojalla. Vastausvaihtoehdot eivät sulje toisiaan pois.

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielistä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Pelkkä taloudellinen menetys (esim. voiton menetys)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietojen menetys tai vahingoittuminen (joka ei kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan), joka johtaa todennettavissa olevaan taloudelliseen menetykseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aineeton haitta, kuten kipu ja kärsimys, maineen heikentyminen tai psykologinen haitta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietojen menetys tai vahingoittuminen (joka ei kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan), joka ei johda todennettavissa olevaan taloudelliseen menetykseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kuvaa mahdollisia muun tyyppisiä haittoja:*enintään 500 merkkiä*

Joskus vahingon kärsinyt henkilö on tehnyt sopimuksen vastuussa olevan henkilön kanssa. Sopimuksella voidaan sulkea pois oikeus korvaukseen tai rajoittaa sitä. Jotkin jäsenvaltiot katsovat tarpeelliseksi, että kaikki tällaiset vastuuvapauslausekkeet tai osa niistä kielletään tai niitä rajoitetaan. Myöskään tuotevastuudirektiivissä ei anneta valmistajille mahdollisuutta rajoittaa tai sulkea pois vastuutaan sopimusteitse.

Jos käyttäjien vastuu tekoälyn aiheuttamasta vahingosta yhdenmukaistetaan EU:n tasolla, missä määrin olet samaa mieltä seuraavista lähestymistavoista sellaisiin sopimuslausekkeisiin, joilla suljetaan pois uhrin oikeus korvaukseen tai rajoitetaan sitä etukäteen?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei mielipidettä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Sopimusperusteisen vastuuvapautuksen sallimista ei pitäisi käsitellä lainkaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tällaiset sopimuslausekkeet olisi kiellettävä kuluttajakaupassa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tällaiset sopimuslausekkeet olisi kiellettävä kuluttajakaupassa ja yritysten välillä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sopimusperusteinen vastuun poissulkeminen tai rajoittaminen olisi kiellettävä vain tietyn tyyppisten vahinkojen (esimerkiksi henkeen, kehoon tai terveyteen kohdistuvien vahinkojen) ja/tai törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta aiheutuvien vahinkojen osalta.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tarkenna vastauksiasi erityisesti sen osalta, pitäisikö parempana erilaista lähestymistapaa, esimerkiksi sellaista, jossa mahdollisuus sopimusperusteiseen vastuuvapautukseen riippuu tekoälyn sovellusalasta:

enintään 2000 merkkiä

Lisätietoja

Onko muita seikkoja, jotka mielestäsi olisi otettava huomioon?

enintään 3000 merkkiä

Voit ladata asiaan liittyviä tilastoja, raportteja, tutkimuksia, kannanottoja tai muita näkemyksiäsi tukevia asiakirjoja tänne:

Vain tiedostotyyppi pdf,txt,doc,docx,odt,rtf sallitaan

Voiko komissio ottaa sinuun yhteyttä mahdollisten jatkotoimien yhteydessä?

- Kyllä
- Ei